

Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas

Aan het college van B&W van de gemeente Zuidplas
Postbus 100
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel

ADVIESRAAD
GEMEENTE ZUIDPLAS

Datum: 24 december 2018.
Betreft: Advies Integraal Beleidsplan Sociaal Domein.

Hierbij geeft de Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas (verder te noemen de Adviesraad) een advies over het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein (IBSD) zoals wij dat ontvangen hebben op 30 oktober 2018.

Opmerkingen vanuit eerdere reactie

Over een conceptversie van het beleidsplan hebben wij op 14 juni 2018 "Opmerkingen met betrekking tot Integraal Beleidsplan Sociaal Domein als tussenstand" ambtelijk doorgegeven¹. De meeste van de daarin gestelde bevindingen op hoofdlijnen zijn nog steeds actueel:

- Het uitgangspunt van de inclusieve samenleving, waar iedereen kan meedoen en iedereen meetelt, zal moeten leiden tot intensivering van de integrale samenwerking en verbinding tussen de domeinen. Graag zien wij dat zo concreet mogelijk terug in beleidsopvattingen en actiepunten.
- De adviesraad onderschrijft het uitgangspunt dat de burger centraal moet staan.
- Het blijft dan ook belangrijk dat de burger goed de weg naar 'het loket' moet weten en dat vanuit 'het loket' ook een duidelijk en deskundig zicht gegeven wordt op mogelijkheden voor dienstverlening. Vanuit de procesgang van inwoner naar bestuur worden er in het IBSD vele vragen gesteld. Wij zien dan ook graag de antwoorden op deze vragen. De adviesraad ziet graag dat vanuit het beleid een helder, praktisch uitvoerbaar en te evalueren actieplan ontstaat.
- De adviesraad ziet dat de gemeente een aantal doelstellingen uit voorgaande beleidsplannen reeds heeft bereikt. Uit dit integrale beleidsplan wordt ons nog niet duidelijk wat nieuw beleid is, wat voortzetting is van eerder beleid, wat nog niet geëffectueerd is en wat verbeteringsvoorstellen.

¹ Zie bijlage.

- Worden er in het IBSD vanuit een heldere visie accenten gelegd en wordt dan ook gemotiveerd waarom daarvoor gekozen wordt?

Ook voor de volgende van de toen door de Adviesraad gemaakte opmerkingen geldt dat zij nog actueel zijn:

- Doelgroepen en vraagafhankelijk vervoer zien we als apart onderwerp binnen het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein .
- Er staat niet beschreven hoe de dienstverlening wordt vormgegeven aan inwoners die op de GGZ-wachlijsten staan.
Met betrekking tot de gemeentelijke gezondheidszorg adviseren wij ook drug-, gok- en gameverslaving in de brede benadering mee te nemen.

Proces en verbetering van de dienstverlening

Een aantal belangrijke punten willen wij nog een keer expliciet onder uw aandacht brengen.

Zo vragen wij nadrukkelijk aandacht voor een heldere procesgang rond de dienstverlening. Het moet voor de burger duidelijk zijn wie waarvoor en op welk moment in de procedure tot het verkrijgen van dienstverlening is aan te spreken. Dat geldt vanzelfsprekend nog meer ten aanzien van de dienstverlening zelf. U geeft in de thans voorliggende versie van het IBSD zelf aan dat op dit punt verbetering nodig en mogelijk is. De Adviesraad is het hier vanzelfsprekend zeer mee eens.

Wij constateren dat deze helderheid niet in het thans voorliggende document te vinden is. Er wordt veel verwezen naar het Verbeterplan Integrale Dienstverlening Sociaal Domein waarover de Adviesraad u onlangs heeft geadviseerd.

Zolang het Verbeterplan nog volop in discussie is en het niet helder is hoe de verschillende partijen in het werkveld van het Sociaal Domein zich tot elkaar verhouden, blijft de door iedereen gewenste duidelijkheid uit. Pas nadat beide beleidsstukken inhoudelijk en procedureel op elkaar zijn afgestemd, is een goede advisering over het integrale traject mogelijk.

Dat geldt ook voor de advisering over de inhoudelijke prioriteiten uit hoofdstuk 3.3 van het IBSD 'Inhoud van de zorg/hulp: inhoudelijke prioriteiten' die op veel punten ook nog geconcretiseerd moeten worden.

De Adviesraad adviseert daarom het IBSD en Verbeterplan in elkaar te 'schuiven'. Het bestaan van twee zo nauw met elkaar verbonden stukken op hetzelfde beidsterrein met een verschillend tempo van besluitvorming, creëert verwarring en onduidelijkheid.

Ook adviseert de Adviesraad de inhoudelijke prioriteiten (zie hoofdstuk 3.3) verder uit te werken, zodat de beleidskeuzes duidelijk worden en te zijner tijd beoordeeld kan worden in hoeverre het beleid tot resultaten heeft geleid.

Zienswijze omtrent leeftijdsgroepen

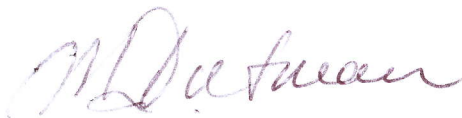
De Adviesraad is van oordeel dat het hanteren van drie leeftijdsgroepen als leidend principe in het Sociaal Domein beperkingen met zich brengt. Het creëert scheidslijnen en lacunes die een integrale aanpak in de weg staan. Bovendien mist de Adviesraad bij deze verdeling de beleidsmatige aandacht voor de grote (en steeds groeiende groep) bewoners, zowel jongeren als ouderen, die zelfstandig moet blijven leven en wonen, maar daar door verschillende oorzaken veel moeite mee hebben. Daarbij wijst de Adviesraad op verschillende recent verschenen rapportages waaruit overduidelijk blijkt dat vooral bij ouderen in deze doelgroep de 'verwachte' zelfredzaamheid maar in beperkte mate kan worden gerealiseerd. Bovendien vraagt het aanpalend beleid. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan voldoende geschikte en veilige huisvesting voor de doelgroep.

De Adviesraad pleit dan ook voor een brede integrale aanpak die ook over de grenzen van het Sociaal Domein, zoals dat in het IBSD wordt beschreven, heen zal gaan. De Adviesraad pleit er dan ook voor dat passende huisvesting (die formeel buiten het beleidsveld van het Sociaal Domein beleid valt) bij, ook in het IBSD wordt meegenomen.

Ten slotte

De Adviesraad wordt graag op de hoogte gehouden van de verdere ontwikkeling van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein en spreekt haar bereidheid uit over de invulling mee te denken en te adviseren.

Dit advies is via een schriftelijke procedure vastgesteld op 24 december 2018.

Machteld Dutman
voorzitter

Bijlage

Gemeente Zuidplas,
t.a.v. mevr. B. Borreman en dhr. L. Burger,
Postbus 100,
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel.

Datum: 14 juni 2018.

Onderwerp: Opmerkingen met betrekking tot Integraal Beleidsplan Sociaal Domein als tussenstand.

Hierbij geeft de Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas (verder te noemen de Adviesraad) een reactie op het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein zoals wij dat ontvangen hebben op 31 mei 2018. Wij stellen het op prijs dat wij in het voorbereidende traject betrokken zijn voor wat betreft de totstandkoming van een definitief beleidsplan.

Op donderdag 7 juni hebben wij met u enige van onze eerste bevindingen gedeeld in het Ambtelijk Overleg.

Tijdens dat overleg bleek dat ondertussen gewerkt wordt aan een meer gevorderde versie van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein. Zo hadden wij op dat moment de vraag naar uitleg omtrent het hanteren van de drie kleuren blokjes met de inhoud daarvan bij de 11 prioriteiten. In de nieuwere versie zal dat verduidelijking krijgen, hebben we begrepen.

Onze bevindingen op hoofdlijnen zijn de volgende:

- Het uitgangspunt van de inclusieve samenleving, waar iedereen kan meedoen en iedereen meetelt, zal moeten leiden tot intensivering van de integrale samenwerking en verbinding tussen de domeinen. Graag zien wij dat zo concreet mogelijk terug in beleidsopvattingen en actiepunten.
- De adviesraad onderschrijft het uitgangspunt dat de burger centraal moet staan.
- Het blijft dan ook belangrijk dat de burger goed de weg naar 'het loket' moet weten en dat vanuit 'het loket' ook een duidelijk en deskundig zicht gegeven wordt op mogelijkheden voor dienstverlening.
Vanuit de procesgang van inwoner naar bestuur worden er vele vragen gesteld. Wij zien dan ook graag de antwoorden op deze vragen.
- In het algemeen missen wij een startdefinitie van wat in het beleidsplan bedoeld wordt met het sociaal domein.
- De adviesraad ziet graag dat vanuit het beleid een helder, praktisch uitvoerbaar en te evalueren actieplan ontstaat.
- De adviesraad ziet dat de gemeente een aantal doelstellingen uit voorgaande beleidsplannen reeds heeft bereikt. Uit dit integrale beleidsplan wordt ons nog niet duidelijk wat nieuw beleid is, voortzetting van eerder beleid wat nog niet geëffectueerd is en verbetering daarvan.
- Worden er vanuit een heldere visie accenten gelegd en dan ook gemotiveerd waarom daarvoor gekozen wordt?
- Dan is de relatie tot het nieuwe collegeprogramma benoemd. Daarin verwachten wij die heldere visie. Op die informatie wachten wij nog.

De adviesraad ziet het als een beperking dat in het beleid uitgegaan wordt van drie leeftijdsgroepen, als hoofddoelgroepen. Evenwichtigheid, gezondheid, zelfredzaamheid en betrokkenheid zijn op zich geen beleidsdoelen gebonden aan leeftijdscategorieën. De adviesraad maakt zich zorgen over de inwoners die niet toekomen aan bovengenoemde. Is dat niet doelgroep 4 met bijvoorbeeld senioren die niet meer zo vitaal en zelfstandig zijn of waar dat ook geldt bij volwassenen en jeugdigen. Als 'de kast' qua mogelijkheden leeg is, wordt er dan bijvoorbeeld voorzien in verpleegplekken (in Zuidplas)?

Op onderdelen hebben wij nog de volgende opmerkingen:

- Doelgroepen en vraagafhankelijk vervoer zien we als apart onderwerp binnen het Integraal Beleidsplan.
- Gaat praktisch en uitvoerbaar de 1-gezin-1-plan-aanpak met een regisseursrol voor de gemeente georganiseerd worden?
- Er staat niet beschreven hoe de dienstverlening wordt vormgegeven aan inwoners die op de GGZ-wachlijsten staan.
- Kan een bredere benadering/uitwerking van de gemeentelijke gezondheidszorg met betrekking tot drugs-, gokken en gamen opgenomen worden?
- Bij het gebruik van tabellen en data zien we graag goede bronvermeldingen en met betrekking tot welk jaar de gegevens zijn.
- Verder vragen wij ons af of het geheel niet te uitgebreid gaat worden, waardoor het beleidsplan moeilijk te overzien dreigt te worden. Zo is het wel verduidelijkend, maar strikt noodzakelijk, als er tekst van relevante wetgeving opgenomen wordt. Maar is het bijvoorbeeld zo nodig om de bijlage over positieve gezondheid op te nemen. Daar zien we dan de meerwaarde niet zo van.
-

De Adviesraad wordt graag op de hoogte gehouden van de verdere ontwikkeling van het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein.

Met vriendelijke groet,

W. Penninga
(voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas)